

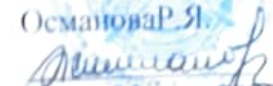
Директордың оқу ісі
жөніндегі орынбасары:
Ермуханбетов С.К

«09» 09 2023

«Келісемін»
Директордың оқу ісі
жөніндегі орынбасары:
Айбабина Б.Б

«09» 09 2023

«Бекітемін»
Тасты ауылдың жалпы
орта білім беретін мектеп
КММ-нің директоры:
Османова Р.Я.

«09» 09 2023

«Вокал» үйірмесінің бағдарламасы

Үйірме жетекшісі: Жусина Айгерим Болатовна

2023-2024 оқу жылы

Пайдалынатын әдістемелік материалдар:

1. Ахметова Н. «Музыкальные особенности казахской народной песни» 1995г.
2. Ахметова М. Ерзакович Б. «Қазақтың халық әндері» 1959ж.
3. Жәнібеков О. «Әхо» өнер, 1990ж.
4. Жұбанов А. «Замана бүлбүлдары» 1963ж.
5. Затаевич А. «1000 песенъ казахского народа» 1963ж.
6. Ұзақбаева С. «Өміршең өмір өрісі» 1988ж.
7. Бейсенова Б. «Мектебім, аяулы мектебім» 2008ж.
8. Бейсенова Б. «Алғашқы қоңырау соғылды» 2011ж.
9. Исабаев М. «Қымбатсың туған ел» 2010ж.

Оқушыларға ұсынатын әдебиеттер тізімі

1. Қалия Сейітқалыққызы «Далам менің» өнер, 2008 ж.
2. Марат Исабаев «Айналдың жырыма сен» әндер, гимн, романс және күйлер жинағы «Салық тәртібі» Тараз 2006 ж.
3. Қасқарбай Нарбатыр «Арай-мұң» «Рысбаева және Ко» ЖІІС баспасы Тараз 2004 ж.
4. Шәмші Қалдаяқов «Менің Қазақстаным» Алматы «Өнер» 1981

Пәнді оқу-әдістемелік жағынан қамтамасыз ету

- Оқыту – теориялық: оқулық, дәріс
- Оқыту - практикалық: әуендер мен әндер, тапсырмалар тақырыптық тестер
- Оқыту - әдістемелік: әдістемелік көмекші құралдар, ұнтаспа әуендері
- Оқыту – көрнекілік: ұнтаспа, электронды оқулықтар

Түсінік хат

Музыка әлемі – адамзат мәдениетінің байлығы ішіндегі мұхиттай шексіз, ғажайып дүние. Музыка адамның асқақ, асыл ойлары, арман – мақсаты, ізгі тілектері, қуанышы, қайғы – қасіреті мен әр түрлі сезім пірімдері бейнеленеді. Музыканың адам жан дүниесіне тигізетін әсері орасан, сондықтан оны шынайы ықыласпен қабылдау арқылы ғана түсінуге болады.

Қаншама ғасырлар бойы жинақтаған музыкалық қазына – ұшы – қиыры жоқ, аса мол мұра. Біз музыка аясында өмір сүреміз. Ол еңбек үстінде де, мерекелік салтанаттарда да үнемі бізбен бірге.

Музыка - әсем дыбыстар тілімен сөйлейтін, сезімге құрылған күрделі өнер. Ол түрлі жанрларға, ұлттық, тарихи, жекеше стильдерге, түрлі музыкалық тілдерге бөлінеді. Вокал – дегеніміз жеке немесе басқа аспапқа қосылып айтылатын ән айту өнері. Ән айту шеберлігі барынша жетіліп, классикалық үлгіге дейін жеткізу.

Вокалмен ән айтуында, бірінші вокал жағын дамыту керек, көптеген дауыс жаттығулар жасату.

Түрлі аспаптармен өзі сүйемелден, өзі ән айтатын дәстүрлі өнерімізді небір тарлан таланттар үлкен көркемдік деңгейге көтеріп, әлемдік ән айту өнерінің өзіндік ірі саласы ретінде қалыптастыру.

«Вокал үйірмесінің» сабақ кестесі

Сәрсенбі Жұма
Уақыты 15 ⁰⁰ – 16 ³⁰

Вокал үйірмесінің» мақсаттары мен міндеттері

Мақсаты:

- музыка пәнінің вокалдық ән айту деңгейін көтеру,
- ән айту өнеріне деген қызығушылығын арттыру,
- әншілік қабілетін дамыту,
- жинаған тәрбиесін сахна төрінде қолдана білу,
- дауыс жаттығуларын өз бетімен орындай білу әншілік қабілетін дамыту,
- әншілік репертурын таңдауға көмектесу,
- дауыс апараттармен жұмыс жүргізу,
- сахналық әншілік мәдениетін қалыптастыру,
- ән өнерін өмірде қолдануға бейімдеу,
- өз дауысын қысылмай толық жеткізе білуге үйрету.

Міндеттері:

- музыка пәнін эстадалық, вокалдық деңгейін толықтыру,
- әнді дұрыс айту, оның орындау әдіс – тәсілін үйрету,
- базалық әншілік қабілетін дамыту,
- оқушылардың ән айту қызығушылығын арттыру.

Тақырыптық жоспар

– сыныптар

№	Тақырыбы	Сағат саны	Теория	Практика	Мерзімі	
					1-топ	2-топ
1	Ән айту ережесі «Балалық шақ»	1				
2	Ән айту ережесі «Балалық шақ»	1				
3	Дауысқа бөлу. «Балалық шақ»	1				
4	Дауысқа бөлу. «Балалық шақ»	1				
5	Дауыс қою. Халық әні «Сәудем-ай»	1				
6	Дауыс қою. Халық әні «Сәудем-ай»	1				
7	Тыныс алу жаттығулары «Ана тілін сүйемін»	1				
8	Тыныс алу жаттығулары «Ана тілін сүйемін»	1				
9	Әндік дыбыс жаттығулары. Ән «Құтты болсын мереке»	1				
10	Вокалдық дикция. Ән «Құтты болсын мереке»	1				
11	Ән «Анажаным»	1				
12	Ән «Анажаным»	1				
13	Ән «Менің әжем осындай»	1				
14	Ән «Менің әжем осындай»	1				
15	Ән «Қасиетті домбыра»	1				
16	Ән «Қасиетті домбыра». Үн тазалығы.	1				
17	Ән «Жан әке». Дауыс жаттығулары.	1				
18	Ән «Жан әке». Жаттығулар орындау.	1				
19	Әндік демді дұрыс алу. Ән «Мектебім»	1				
20	Ән «Мектебім». Әндік демді дұрыс алу	1				
21	«Дос болайық бәріміз». Жаттығулар орындау.	1				
22	«Дос болайық бәріміз». Жаттығулар орындау.	1				
23	Жоғарғы дыбыстар. «Балауса, балғыншақ»	1				
24	Жоғарғы дыбыстар. Төменгі дыбыстар. «Өнші болғым келеді»	1				
25	Жоғарғы дыбыстар. Төменгі дыбыстар. «Өнші болғым келеді». Дауыстың ептілігі. Дұрыс тыныс алу жаттығулар.	1				
26	Дауыс ептілігі. Дұрыс тыныс алу жаттығулар. «Анамызға мың алғыс»	1				
27	Дауыстың ептілігі. Дұрыс тыныс алу жаттығулар. Өндету жаттығулар. «Анамызға мың алғыс»	1				
28	«Мен қазақтың қызымын». Өндету жаттығулар.	1				
29	Диаметронды кеңейту жаттығулары. «Мен қазақтың қызымын».	1				
30	Диаметронды кеңейту жаттығулары. «Сағындым әже сағындым»	1				

31	Тыныс алу жаттығулар. «Сағындым әже сағындым»	1				
32	Ашық және жабық дыбыстар. «Наз қоңыр»	1				
33	Өндету жаттығулар. «Бүлдірген»	1				
34	Өндету жаттығулар. «Бүлдірген» Динамикалық белгілер	1				
35	Вокалдық дикциямен жұмыс «Қос бәйтерек»	1				
36	Әуен мен сөздің дамуы. «Ана тілім тұғырым»	1				
37	Әуен мен сөздің дамуы. «Ана тілім тұғырым»	1				
38	Вокалды хор дикциясы. Вокалды төппен жұмыс.	1				
39	Вокалды хор дикциясы. Вокалды төппен жұмыс Тізбекті тыныс алу.	1				
40	Вокалдық шеберлік. «Сәби тілек»					
41	Дауыс диапазонымен жұмыс «Сәби тілек»	1				
42	Дауыстың ептілігін дамыту. «Балдырғандар әні»	1				
43	Дауыстың ептілігін дамыту. «Балдырғандар әні»	1				

«Вокал» үйірмесіне қатысатын оқушылар тізімі.

1. Ким Аделя
2. Әбенова Ясмин
3. Байғужина Аяулым
4. Манат Жанислам
5. Жамбыл Аяла
6. Ахмет Айсұлу
7. Әбенова Альмира
8. Байдильдина Амина

Пәнді меңгеру деңгейіне қойылатын талаптар

«Вокал» үйірменің талабы оқушыға алған біліміне сай ән таңдауға, туған елінің өркендеуіне үлесін қоса алатын тұлға болып тәрбиелеу...

- Қазақ елінің әдет-ғұрып, салт-дәстүрін қастерлеуге:
- Теориялық білімін өмірде пайдалана алады
- Интеллектуалды деңгейін өсуіне әсер етеді
- Өз өнерін жан-жақты көрсете алады
- Үлкен сахнада өз бетінше ән айта алады

«Вокал» үйірме бағдармасының тақырыптық мазмұны

Вокал туралы түсінік қалыптастыру, ән орындалу тәсілдерін үйрету, ән айту ережелерін түсіндіру және қолдану туралы шығармашылық көзқарас қалыптастыру

I. Армысын аяулы мектебім - 7 сағат

II. Патриоттық әндер - 10 сағат

III. Ән көңілдің ажары - 8 сағат

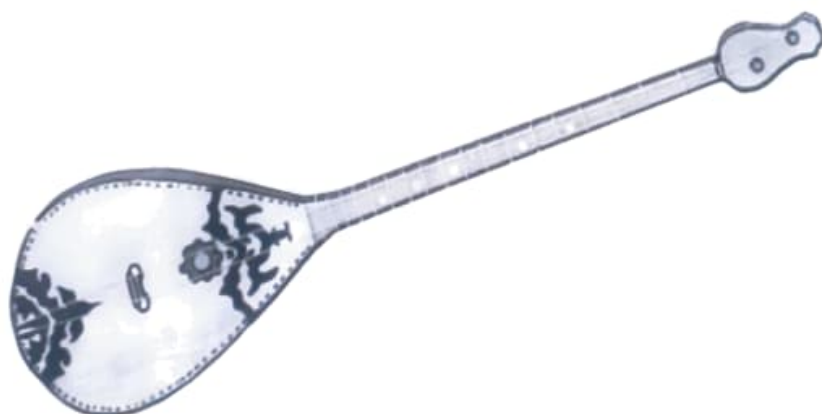
IV. Қош бол мектебім менің – 9 сағат

Бекітемін:
Мектеп директоры:
Османова Р.Я.
«04» 09 2023

«Тасты ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ

«Ойна, домбыра! » үйірмесі

Үйірме жетекшісі: Жусина Айгерим Болатовна

2023-2024ж

Түсінік хат

Екі ішектің бірін катты,
Бірін сәл-сәл кем бұра.
Қазақ- нағыз қазақ емес,
Нағыз қазақ-домбыра.

(К. Мырзалиев)

Бүгінгі таңда қазақ халқының ұлттық-мәдени қайта өркендеуі жағдайында жеткіншек ұрпақты жан-жақты жеке тұлға ретінде тәрбиелеудің заңды қажеттілігі арта түсуде.

Домбыра – ерте заманнан бері халқымызбен бірге жасасып келе жатқан, оның рухани жан серігіне айналған музыкалық аспаптардың бірі. Сондықтан домбыра үйренуде оқушының бойында икем, талпыныс, сабырлық және төзімділік болуы керек. Домбыра үйірмесінде оқушы домбыра аспабының қыр сырын ұғынып, домбыра үйренеді.

Үйірме оқушыларды ұлттық өнерге баулу мақсатында ұйымдастырылып отыр. Оған домбыра аспабына қызығушылық танытқан, оны үйренуге ынталы, 6 сыныптардың оқушылары тартылды. Үйірменің балаларға берері көп. Оларға ұлттық аспаптар туралы мағлұматтар беріліп, домбыра аспабының құрылысы түсіндіріледі. Домбыраны қалай ұстау, домбыра тартқанда қалай отыру керектігі үйретіледі. Домбыраның құлақ күйін келтіру, домбыра қағыстарын үйренуге назар аударылады. Аспаптың тарту техникасына көп көңіл бөлінеді. Үйірмеде топтық, жұптық және жеке оқушылармен жұмыстар жүргізіледі. Халық күйлері үйретіледі.

Үйірменің мақсаты: Домбыра аспабын ұлттық тәрбие құралы ретінде кеңінен қолдана отырып, аспапқа деген қызығушылығын арттырып, оқушыны домбырада ойнауға үйрету.

Міндеті:

- Ұлттық аспап-домбыраның құрылысымен танысу;
- Домбырамен күй тартып, ән айтып үйрену;
- Домбыраны нақышына келтіріп орындау;
- Ұлттық дәстүр мен салт-сана тағылымын жас жеткіншек бойына сіңіру;
- Ұлт өнеріне деген қызығушылық пен сүйіспеншілігін арттыру;

Күтілетін нәтиже: қазіргі заман талабына сай домбыра аспабын жақсы деңгейде меңгерген, халықтық музыка тарихынан хабардар, эстетикалық тәрбиелі, дүниетанымы жоғары, жан-жақты қалыптасқан бәсекеге қабілетті жеке тұлға даярлау.

Аптасына 1сағаттан, барлығы 36 сағат.

Домбыра үйірмесі

	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі	Әдебиеттер
<i>I – тоқсан</i>				
1	Кіріспе сабақ	1		Әдістемелік
2	Домбыраны күтіп ұстауға үйрету	1		кітаптар
3	«Еркем-ай» әні	1		
4	Домбыраның құлақ күйін келтіру	1		Домбыра ас-
5	Домбыра қағыстары	1		пабы
6	«Еркем-ай» әнін әрі карай үйрену	1		
7	«Біз өмірдің гүліміз» әні	1		домбыра
8	«Біз өмірдің гүліміз» әні	1		
9	Қайталау сабағы	1		
<i>II - тоқсан</i>				
1	Өндерді қайталау	1		Домбыра үй-
2	Домбыра тарту техникасын өсіретін жаттығулар	1		рену мектебі
3	«Құттықтаймын мама» әні	1		
4	Арпеджиолар	1		домбыра
5	«Құттықтаймын мама» әні	1		
6	Қайталау сабағы	1		
7	«Гүлдерайым» әні	1		домбыра
<i>III – тоқсан</i>				
1	«Гүлдерайым» әні	1		Әд.кітаптар
2	«Гүлдерайым» әні	1		
3	Позициялар мен аппликатура	1		
4	«Кенес» күйі	1		домбыра
5	Динамика белгілері	1		
6	«Кенес» күйі	1		
7	Дыбыстың сапасы	1		
8	«Кенес» күйі	1		домбыра
9	Шығармаларды қайталау, әрі карай жетілдіру	1		
10	Өндерді қайталау	1		
<i>IV - тоқсан</i>				
1	Мажор, минор гаммалар	1		Әд.кітаптар
2	«Келіншек» күйі	1		
3	«Келіншек» күйі	1		домбыра
4	Қайталау 5 – 6 буын	1		
5	«Келіншек» күйі	1		
6	Өндерді қайталау	1		
7	Шығармаларды дамыта шерту	1		
8	Қорытындылау сабақ	1		аспаптар

Ойна, домбыра үйірмесіне қатысатын оқушылар тізімі:

1. Ахмет Дильназ
2. Қасым Саян
3. Қасым Санжар
4. Капасова Назерке
5. Бакытжан Айнұр
6. Даниярова Амина
7. Байғужина Айгерим
8. Кунусбекова Айару
9. Әбенова Ясмин
10. Даниярова Халима
11. Жамбыл Алима
12. Манат Жанислам
13. Тағайбек Сираж
14. Мадиева Каусар
15. Жанат Дамира